

Výroční zpráva za rok 2005

Přehled – zahájení nového pracovního programu

1. Monitorování a pochopení změn

2. Zkoumání toho, co funguje

3. Komunikace a sdílení myšlenek a zkušeností

4. Vyhodnocení našeho příspěvku

5. Klíčové události v roce 2005

Přehled – zahájení nového pracovního programu

Rok 2005 byl prvním rokem v rámci nového čtyřletého pracovního programu nadace na období 2005-2008. Nadace spustila svůj nový program „*Měníci se Evropa: lepší práce, lepší život*“ energicky a ambiciózně a shromáždila řadu výzkumných projektů pokrývajících čtyři prioritní témata, kterými jsou vytváření většího počtu a lepších pracovních příležitostí, rovnováha mezi životem a prací, podpora účasti a partnerství a budování sociální soudržnosti. Hlavní událostí konce roku bylo jmenování nového ředitele nadace, kterým se stal Jorma Karppinen a který se své funkce ujal v prosinci.

S cílem přispět k diskusi na evropské úrovni vypracovala nadace písemný příspěvek do Zelené knihy Evropské komise o demografických změnách. Výbor regionů navíc využil zkušeností nadace při vypracování svého stanoviska k tématu průmyslové restrukturalizace a demografických změn, což je výsledek strategie spolupráce vypracované během roku 2005. A v návaznosti na praxi započatou v roce 2004 nadace zorganizovala a hostila výměnné semináře s atašé pro sociální věci stálých zastoupení členských států EU, stejně jako se zástupci přistupujících a kandidátských zemí v Bruselu. Během tohoto roku pokračovala spolupráce s Evropským parlamentem, zvláště prostřednictvím série akcí a prezentací, jejichž témata sahala od restrukturalizace a řízení změn až po pracovní podmínky a kvalitu práce.

Rok 2005 se rovněž vyznačoval dalším úsilím o oslovení zainteresovaných subjektů nadace. V rámci programu putovních prezentací („road show“) Kvalita života v Evropě se uskutečnily návštěvy v šesti členských státech - Rakousku, Maďarsku, Irsku, Slovinsku, Španělsku a Švédsku - zahrnující bilaterální jednání se zástupci vlád a sociálních partnerů. Tyto putovní prezentace, které jsou příležitostí k setkání se zainteresovanými subjekty nadace a představení současných výsledků jejího výzkumu, budou pokračovat i v roce 2006. Prezentace zjištění průzkumu kvality života v Evropě (European Quality of Life Survey, EQLS) měla značný ohlas v národních a evropských médiích a prostřednictvím novin, rozhlasu a televize oslovila přibližně šest milionů osob.

V roce 2005 pokračoval projekt průzkumu podniků zaměřený na pracovní dobu a rovnováhu mezi životem a prací. Terénní práce se rozšířily na šest nových členských států a projekt vstoupil do fáze předkládání zpráv a analýz. Před koncem roku byl přehled prvních zjištění projektu představen novinářům a zveřejněn na internetu.

Vzhledem k počtu zemí a jazyků, v nichž byl průzkum prováděn, se nadace rozhodla pověřit externího odborníka na kontrolu kvality, jehož úkolem bylo projekt monitorovat a poskytovat poradenství v průběhu celé doby jeho trvání. Tím se zajistilo, že byl průzkum proveden v souladu s nejlepší praxí mezinárodních sociologických průzkumů.

V průběhu roku 2005 pokračovala nadace v zefektivňování svých publikačních postupů s cílem předložit včasné a přesné zjištění, která by mohla formovat veřejnou debatu a tvorbu politiky na úrovni EU i jednotlivých členských států. V roce 2005 bylo vydáno několik důležitých publikací, včetně *Evropského slovníku průmyslových vztahů*, který obsahuje 300 termínů s křížovými odkazy z oblasti politiky zaměstnanosti a průmyslových vztahů, a databáze EurLIFE, která poskytuje snadný přístup k ukazatelům o životních podmínkách v Evropě. V rámci svého publikačního programu vydala nadace 178 publikací, což představuje 10% nárůst oproti výsledkům z roku 2004. Ve světle doporučení vyplývajících z průzkumu mezi uživateli nadace rovněž v roce 2005 nově navrhla svou hlavní internetovou stránku Eurofound a zlepšila funkci vyhledávání a navigační nástroje. Internetová stránka představuje hlavní kanál nadace k šíření jejího výzkumu a jejích zjištění a vylepšená verze vedla k podstatnému nárůstu návštěvnosti.

V říjnu vydala nadace první číslo svého nového časopisu, *Foundation Focus (Zaměření nadace)*, s tématem průmyslové restrukturalizace. V plánu je věnovat každé číslo tématu, které má klíčový společenský a ekonomický význam pro Evropskou unii, se sérií článků o různých aspektech dotčeného tématu. Celkovým cílem je přispět k diskusi, a to na evropské i národní úrovni, o významných tématech, která formují pracovní a životní podmínky v Evropě.

Správní rada nadace prošla v roce 2005 několika změnami, které jsou doloženy v nařízení Rady, kterým se aktualizuje a mění původní nařízení o nadaci (EHS) 1365/75.

Byl zaveden nový soubor řídicích pravidel, zejména s cílem upravit velikost rozhodovacího orgánu nadace v návaznosti na rozšíření Evropské unie. Zatímco tripartitní struktura byla zachována, původní správní rada byla přejmenována na řídicí radu a bude zasedat pouze jednou ročně, kromě výročních kolektivních zasedání. Výbor navíc získal větší rozhodovací pravomoci. Pozitivním ukazatelem toho, jak účinně nadace během roku 2005 řídila svou činnost, je skutečnost, že v jeho průběhu využila 100 % svého rozpočtu, v souladu se záznamy pro rok 2004.

V roce 2005 vyvinula nadace intenzivnější úsilí k zavádění nové metodologie pro předávání a analýzu údajů v oblasti kvality práce a zaměstnanosti, průmyslových vztahů a restrukturalizace. Nová síť výzkumných pracovníků, která pokrývá 30 zemí v Evropě, bude poskytovat údaje a zprávy třem monitorovacím nástrojům nadace: Evropské observatoři pro vývoj průmyslových vztahů (European Industrial Relations Observatory, EIRO), Evropské observatoři pracovních podmínek (European Working Conditions Observatory, EWCO) a Evropskému monitoru pro restrukturalizaci (European Restructuring Monitor, ERM). Cílem tohoto restrukturalizovaného způsobu práce, který bude uplatňován od března 2006, je dosáhnout větší synergie mezi všemi odděleními nadace a vyhnout se případům překrývání procesů a obsahu, ke kterým nyní mezi jednotlivými sítěmi dochází. Tento způsob práce je rovněž považován za prostředek vedoucí k efektivnějšímu uspokojení rostoucích požadavků a velikosti zákaznické základny nadace v období po rozšíření EU. Nová síť bude rovněž hrát úlohu v národní politické diskuzi a podporovat šíření zjištění nadace v řadách veřejnosti.

Během roku byla zahájena druhá fáze programu rozvoje lidských zdrojů, který byl vypracován za účelem dosažení participativnějšího a transparentnějšího přístupu k řízení výkonnosti. Cílem tohoto snažení je nabídnout větší příležitosti zaměstnancům nadace a zajistit rozvoj jejich plného potenciálu. Během uvedeného roku nadace rovněž zavedla nově přepracovaný služební řád Evropských společenství, aby uvedla v soulad práva a povinnosti svých zaměstnanců s právy a povinnostmi zaměstnanců jiných orgánů EU.

Monitorování a pochopení změn je prvním ze tří klíčových úkolů nadace uvedených v jejím novém pracovním programu na období let 2005-2008. Změny se monitorují prostřednictvím celoevropských informačních sítí nadace na základě informací od dopisovatelů ve všech členských státech a prostřednictvím obsáhlých celoevropských průzkumů. Tyto sítě shromažďují národní údaje jak v členských státech, tak v přístupujících a kandidátských zemích. Průzkumy poskytují údaje k analýze z 25 členských států a mnoha dalších zemí týkající se široké škály otázek souvisejících se čtyřmi klíčovými tématy nadace. Další dva zdroje poskytují doplňující informace. Jedná se o EurLIFE, on-line databázi statistických údajů o kvalitě života evropských občanů, a on-line terminologický glosář, *Evropský slovník průmyslových vztahů*.

Sítě

V monitorovací činnosti nadace hrají klíčovou roli tři sítě: Evropská observatoř pro vývoj průmyslových vztahů (EIRO), Evropský monitor pro restrukturalizaci (ERM) a Evropská observatoř pracovních podmínek. Jejich internetové podávání zpráv a analytická činnost představuje i nadále užitečný, aktuální a spolehlivý zdroj informací pro cílové publikum nadace. Hlavními událostmi pro všechny sítě bylo v roce 2005 rozšíření pokrytí na více zemí a přípravy na novou konsolidovanou informační síť, která začne fungovat v březnu 2006.

Evropská observatoř pro vývoj průmyslových vztahů

V roce 2005 vstoupila EIRO do osmého roku svého fungování. Tato on-line databáze je i nadále klíčovým zdrojem zpráv a analýz pro své cílové publikum, které tvoří sociální partneři a vlády, Evropská komise, Evropský parlament a další evropské instituce. V průběhu roku 2005 byla databáze EIRO velmi využívána, průměrný počet návštěv uživatelů měsíčně se zvýšil z 176 088 případů v roce 2004 na 195 554 případů v roce 2005, což představuje 11% nárůst.

Společně s Evropskou komisí byla zveřejněna zpráva *Industrial relations developments in 2004 (Vývoj průmyslových vztahů v roce 2004)*. Tato zpráva poskytuje komparativní přehled nejdůležitějších událostí a záležitostí v oblasti průmyslových vztahů, které proběhly v průběhu roku na národní úrovni i na úrovni EU. Nastiňuje hlavní činnosti na úrovni evropského sociálního dialogu, právních předpisů upravujících zaměstnanost a politiky zaměstnanosti. Zkoumá rovněž klíčové otázky, které jsou předmětem kolektivního vyjednávání: mzdy, pracovní dobu, jistotu zaměstnání, rovné příležitosti a odbornou přípravu. On-line bylo zveřejněno osm srovnávacích studií a šest tematických článků a dále také nejnovější srovnávací údaje o pracovní době a vývoji mezd v Evropě.

Začátkem roku 2005 byla internetová stránka EIRO podrobena průzkumu mezi uživateli, přezkoumání internetovými odborníky a testování použitelnosti. Výsledky průzkumu mezi uživateli byly v zásadě pozitivní, kdy uživatelé vysoce ohodnotili informace nalezené na internetové stránce z hlediska užitečnosti a spolehlivosti. Upozornili však také na nutnost zlepšit funkci vyhledávání, přičemž toto vylepšení se v současné době zavádí.

Cílem přezkoumání internetovými odborníky bylo získat informace o tom, jak účinně EIRO slouží svému klíčovému publiku. Součástí uvedeného procesu bylo i pozvání zástupců sociálních partnerů, vlád, orgánů EU, odborníků a mezinárodních organizací na zasedání specializované skupiny konané v červenci v Bruselu. Tato skupina podrobně diskutovala o kvalitě služeb EIRO poskytovaných klíčovému publiku, o možnostech zlepšení těchto služeb, o možnostech zlepšení kvality článků a studií a dalších současných i budoucích úkolech.

Evropský monitor pro restrukturalizaci

Evropský monitor pro restrukturalizaci (ERM) zahájil v roce 2005 svůj čtvrtý rok činnosti. Cílem ERM je poskytnout představu o tom, jak rozsáhlá restrukturalizace probíhá v evropských podnicích a kolik míst se v jejím důsledku ruší nebo vytváří. ERM poskytuje informace o jednotlivých případech restrukturalizace a umožňuje sestavovat statistiky s porovnáním zemí, odvětví a typů restrukturalizace. Dopisovatelé denně monitorují svůj národní tisk a vyhledávají zprávy o restrukturalizaci podniků. V roce 2004 pokrýval ERM pouze 18 zemí, v roce 2005 se jeho záběr rozšířil na všech 25 členských států EU a přístupující Rumunsko a Bulharsko.

Na konci roku 2005 obsahovala databáze ERM údaje o 3 781 případech restrukturalizace, z nichž 1 555 do ní bylo přidáno v průběhu tohoto roku. Zajímavým zjištěním je skutečnost, že 40 % zaznamenaných případů se týkalo rozšiřování podnikání, což vedlo k vytvoření nových pracovních příležitostí. V roce 2004 spadalo do této kategorie méně než 20 % těchto případů. V roce 2005 byla nicméně oznámena ztráta více než 520 000 pracovních míst v důsledku restrukturalizace, v porovnání s vytvořením 370 000 nových pracovních míst. Během uvedeného roku byla zveřejněna čtyři čísla *čtvrtletníku ERM (ERM quarterly)*: tento on-line magazín analyzuje trendy v určitých odvětvích a v každém čísle se zaměřuje na restrukturalizaci v konkrétní zemi a dvou podnicích.

Vzhledem k charakteru použité metodologie čísla poskytnutá ERM spíše odrážejí obecné trendy než že by podávala úplnou a přesnou zprávu o restrukturalizační činnosti v evropských zemích. Při shromažďování údajů existuje přirozené zkrácení ve prospěch velkých nadnárodních společností, neboť údaje o činnostech v malých podnicích a mikropodnicích se neshromažďují. Jelikož se navíc zaznamenávají pouze oznámení společností, nikoli skutečné ztráty pracovních míst, dochází nevyhnutelně k informačním rozdílům, neboť společnost po jednáních se zaměstnanci a odbory nemusí uskutečnit svůj ohlášený plán. Evropské středisko pro sledování změn (European Monitoring Centre on Change, EMCC) plánuje prozkoumat způsoby, jak tyto rozdíly v roce 2006 odstranit, a používá statistické a administrativní údaje k ověření zjištění ERM.

Evropská observatoř pracovních podmínek

Evropská observatoř pracovních podmínek (EWCO) zahájila v roce 2005 druhý rok své činnosti. EWCO je v podstatě informační zdroj na internetovém základě, který se zabývá otázkami spojenými s kvalitou práce a zaměstnaností v Evropě. Jeho síť národních dopisovatelů poskytuje pravidelnou nabídku novinek a zpráv s údaji z průzkumu pracovních podmínek v jednotlivých zemích, stejně jako srovnávací analýzu vybraných témat. V roce 2005 byla síť rozšířena o čtyři nové dopisovatele z Bulharska, Maďarska, Spojeného království a Rumunska a výsledkem je síť složená ze šestnácti národních dopisovatelů a jednoho dopisovatele EU.

V roce 2005 vydalo EWCO zprávy o specifických tématech, které společně vypracovali dopisovatelé. Témata zahrnovala stres spojený s prací, sladění rodinného života a práce na plný úvazek a dopad odborné přípravy na zaměstnatelnost. EWCO rovněž vydalo dvanáct nových zpráv s údaji z národních průzkumů. Tyto zprávy, založené na národních zdrojích průzkumů pracovních podmínek, poskytují údaje, které jsou doplněním údajů z vlastních průzkumů nadace prováděných na úrovni EU. Tyto zprávy jsou rovněž cenným metodologickým vkladem pro budoucí dotazníky pro průzkum kvality života v Evropě. V roce 2005 EWCO rovněž vydalo svůj *Výroční přehled pracovních podmínek v EU: 2004–2005*, který nastínil příslušný vývoj v právní oblasti a v oblasti zavádění nových politik a zkoumal trendy na pracovišti.

Průzkumy

Cílem tří velkých srovnávacích průzkumů nadace – průzkumu pracovních podmínek v Evropě, průzkumu kvality života v Evropě a průzkumu podniků zaměřeného na pracovní dobu a rovnováhu mezi životem a prací – je zmapovat klíčové otázky a trendy ohledně životních a pracovních podmínek evropských občanů. V období po rozšíření EU se rozsah průzkumu rozšířil na nové členské státy, stejně jako kandidátské a přistupující země. V roce 2005 proběhly terénní práce pro čtvrtý průzkum pracovních podmínek v Evropě, pokračovala analýza výsledků prvního průzkumu kvality života v Evropě a terénní práce pro první průzkum podniků byly rozšířeny na dalších šest nových členských států.

Průzkum pracovních podmínek v Evropě

Terénní práce pro čtvrtý průzkum pracovních podmínek v Evropě probíhaly od září do listopadu 2005 a předběžné výsledky se očekávají ve druhém čtvrtletí 2006. Celkově se jich zúčastnilo 31 zemí včetně všech 25 členských států EU a dotázáno bylo 29 648 evropských pracovníků.

Tento čtvrtý průzkum, stejně jako dřívější průzkumy provedené v letech 1990, 1995 a 2000, poskytne cenný portrét pracující Evropy v roce 2005 a naznačí povahu změn, které v posledních 15 letech ovlivňovaly pracovní sílu a její pracovní podmínky. Toto šetření je pro evropské tvůrce politik jediným zdrojem harmonizovaných údajů o mnoha důležitých ukazatelích pracovního života. Vyvažuje neexistenci údajů na národní úrovni v mnoha zemích a tvoří základ pro mezinárodní srovnání.

Klíčové oblasti, kterými se zabývá dotazník čtvrtého průzkumu, jsou v zásadě stejné jako u minulých průzkumů: pokrývají témata jako je pracovní doba, psychosociální rizika vyplývající z práce a organizace práce. Nadací se podařilo shromáždit jednotný časový sled údajů o těchto otázkách na evropské, národní a odvětvové úrovni. V některých oblastech byl průzkum pro rok 2005 rozšířen i na otázky týkající se pracoviště, rozsahu práce mimo pracovní dobu a smyslu a uspokojení plynoucího z práce. Podobně byly upraveny nebo rozšířeny stávající otázky využití technologií v práci a související odborné přípravy tak, aby odrážely rostoucí význam těchto otázek v životě mnoha pracovníků. Tyto úpravy dotazníku, stejně jako postupy kontroly kvality uplatňované ve fázi sestavování průzkumu, jeho realizace a zpracování údajů, by měly přinést objemnější soubor údajů a širší základ pro budoucí analýzu pracovních podmínek v Evropě.

Tento průzkum měl v průběhu patnácti let svého provádění významný dopad. Jedním z ukazatelů jeho velkého významu je účast dvou zemí mimo EU, Norska a Švýcarska, které si ji samy hradí. Dalšími ukazateli jsou stupeň citace údajů z průzkumu ve výzkumných a politických publikacích a počet žádostí o soubory údajů z průzkumu (od roku 2002 více než 300 žádostí) od národních a mezinárodních organizací, včetně evropských institucí, vlád členských států, organizací sociálních partnerů, OECD a ILO.

Hlavními cíli průzkumu je poskytnout přesný obraz práce v Evropě v roce 2005, zajistit spolehlivé údaje pro informování evropských tvůrců politik a pomoci Evropské unii se splněním jejího závazku „většího počtu a lepších pracovních příležitostí“. Podávání zpráv o výsledcích čtvrtého průzkumu začne v roce 2006. Zjištění mohou podstatně přispět k ovlivnění diskuze o evropských pracovních podmínkách a ke zlepšení jejich kvality.

Průzkum kvality života v Evropě

Průzkum kvality života v Evropě (European Quality of Life Survey, EQLS) byl poprvé proveden v roce 2003 a zahrnoval 28 zemí (25 členských států a tři kandidátské země). Toto šetření zkoumalo řadu otázek: zaměstnanost, příjmy, vzdělání, bydlení, rodinu, zdraví, vyváženost pracovního a osobního života, životní spokojenost a vnímanou kvalitu společnosti. Hlubkové analýzy údajů průzkumu kvality života v Evropě byly zveřejněny v průběhu roku 2005 v sérii zpráv zabývajících se třemi tématy: nerovnost a odepření příjmů; rodina, práce a sociální síť; životní spokojenost, štěstí a pocit sounáležitosti. Čtvrtá zpráva, zabývajících se bydlením a místním prostředím, bude zveřejněna v roce 2006.

Zjištění průzkumu byla oznámena prostřednictvím prezentací na národních a mezinárodních akcích, např. přednesením příspěvku s názvem „Demografické změny v Evropě: důsledky pro rodinnou politiku“ na zasedání odborného výboru Rady Evropy pro děti a rodinu v květnu. V březnu byly představeny výsledky průzkumu o otázkách vyváženosti osobního a pracovního života, a to na mezinárodní konferenci pořádané centrem pro vyváženost pracovního a osobního života CBAF v Dánsku. Zjištění průzkumu o otázkách nerovnosti a odepření příjmů byla představena v listopadu na konferenci s názvem „Budoucnost Evropského sociálního modelu: německá perspektiva“ pořádané německým ministerstvem pro rodinu, seniory, ženy a mládež.

V prosinci uspořádalo WZB (berlínské centrum pro výzkum společenských věd) ve spolupráci s nadací vědeckou konferencí, která přezkoumala články založené na údajích EQLS. V návaznosti na konferenci bude vydán soubor vědeckých příspěvků zabývajících se otázkami kvality života.

Putovní prezentace Kvalita života připravená nadací navštívila během uvedeného roku šest hlavních měst: Vídeň, Budapešť, Madrid, Lublaň, Dublin a Stockholm. Další čtyři hloubkové analýzy údajů z průzkumu, které mají být zveřejněny v roce 2006, budou doplněním analýzy prvního průzkumu kvality života.

V současné době se údaje z průzkumu používají pro vypracování zprávy o kvalitě života v Bulharsku a Rumunsku a první zpráva z norského průzkumu (provedeného v Norsku během roku 2004 za pomoci dotazníku nadace) se zaměří zvláště na kvalitu života zdravotně postižených osob v Evropě.

Průzkum podniků zaměřený na pracovní dobu a rovnováhu mezi životem a prací

Terénní práce pro první průzkum nadace zaměřený na pracovní dobu a rovnováhu mezi životem a prací probíhaly v roce 2004 v organizacích tehdejších 15 členských států EU. V roce 2005, když vznikla možnost získat finanční prostředky, rozšířila nadace terénní práce na šest členských států, které do EU vstoupily v roce 2004: Kypr, Českou republiku, Maďarsko, Lotyšsko, Polsko a Slovinsko. Tento průzkum doplňuje stávající údaje a výzkum nadace o pracovní době, který se zaměřil hlavně na jednotlivé pracovníky. V průběhu roku 2005 v rámci projektu probíhalo předkládání zpráv a analýz a koncem roku byly první zajímavé výsledky zveřejněny on-line.

Pro druhou fázi byla použita stejná metodologie – šest nových členských států – jako pro fázi první. Jednotkou pro průzkum byla zvolena organizace (místní sídlo), přičemž šetření se zabývalo celým hospodářstvím s výjimkou zemědělského sektoru a bylo reprezentativní pro všechny organizace s 10 nebo více zaměstnanci. Tento vzorek byl navíc rozdělen podle velikosti organizace a širšího hospodářského odvětví.

Průzkum se zaměřil na úpravy pracovní doby, které by pracovníkům mohly významně pomoci v dosažení uspokojivé vyváženosti pracovního a osobního života. K těmto úpravám patří práce na částečný úvazek, prodloužená provozní doba, pružná pracovní doba včetně výkazů pracovní doby, přesčas, dovolená za účelem péče o dítě, postupný a předčasný odchod do důchodu a opatření k usnadnění zajištění rovnováhy mezi životem a prací.

Respondenti pocházeli z řad vedoucích manažerů odpovědných za personalistiku a nezávislých zástupců zaměstnanců. Celkem byli telefonicky dotázáni manažeři z více než 21 000 organizací, přičemž v 25 % těchto organizací byli dotázáni i zástupci pracovníků. V případě šesti zemí, kde průzkum probíhal v roce 2005, byly přidány dva další dotazy: zda organizaci vlastní domácí nebo zahraniční majitel a zda byla založena v období přechodu na tržní hospodářství.

Na základě integrovaného souboru údajů (pro všech 21 zemí) byla v roce 2005 zahájena fáze podávání zpráv a analýz a zveřejnění první popisné přehledové zprávy proběhne v roce 2006. Následovat bude série podrobnějších zpráv o konkrétních zvláštních úpravách (práce na částečný úvazek, prodloužená provozní doba, dovolená za účelem péče o dítě, postupný a předčasný odchod do důchodu), které budou analyzovat údaje z průzkumu a snažit se o jejich zasažení do souvislostí za pomoci dalších relevantních výzkumů. Očekává se, že tyto zprávy budou k dispozici ve druhé polovině roku 2006.

Průzkum Eurobarometru o pracovních příležitostech a mobilitě

V roce 2005 pokračovala spolupráce s Generálním ředitelstvím pro zaměstnanost, sociální věci a rovné příležitosti Evropské komise s cílem provést analýzu průzkumů Eurobarometru spadajících do oblasti působnosti nadace a zveřejnit jejich výsledky: například informační a komunikační technologie v zaměstnání, sociální kapitál a využívání času během pracovního života. Nadace analyzuje údaje z průzkumu Eurobarometru týkajícího se pracovních příležitostí a regionální mobility, který vychází z dotazníku, na jehož přípravě se také sama podílela. Dotazník obsahuje asi 50 otázek a je založen na přímých pohovorech ve všech 25 členských státech. Soubor údajů obsahuje přibližně 23 000 pohovorů. Zprávy plynoucí z tohoto projektu podpoří jak Evropský rok mobility pracovníků 2006, tak vypracování kapitoly o sociálním rozměru mobility všech občanů ve *Zprávě o sociální situaci 2007* Evropské komise. Zprávy navíc nadaci

pomohou v provádění hloubkového průzkumu pracovní a profesionální mobility a pohybu zaměstnanců mezi jednotlivými regiony a zeměmi. Cílem je:

- vypracovat podrobný popis zeměpisné mobility a mobility na pracovním trhu v Evropě,
- provést analýzu podnětů a překážek mobility v Evropě,
- určit hospodářské a sociální účinky vzorců mobility v Evropě.

EurLIFE

EurLIFE, databáze nadace obsahující statistické ukazatele kvality života, byla spuštěna v červnu 2005 a zahrnuje 25 členských států EU a Bulharsko, Rumunsko a Turecko. Tato databáze nabízí nejlepší dostupné údaje ze zveřejněných zdrojů EU a z vlastních průzkumů nadace v souvislosti s více než 120 sociologickými ukazateli z dvanácti oblastí životních podmínek: vzdělání, zaměstnanost, životní prostředí, rodina, zdraví, bydlení, životní spokojenost, volný čas, odepření příjmů, bezpečnost, sociální účast a doprava. Tento nový nástroj umožňuje uživatelům vytvářet grafy a tabulky podle vlastních požadavků a napomáhá tak mapování trendů a vývoje v oblasti kvality života Evropanů.

<http://www.eurofound.eu.int/areas/qualityoflife/eurlife/index.php>

Evropský slovník průmyslových vztahů

Evropský slovník průmyslových vztahů, sestavený jako snadno použitelný on-line referenční nástroj, je obsáhlým souborem nejčastěji používaných termínů v oblasti zaměstnanosti a průmyslových vztahů na evropské úrovni. Slovník obsahuje téměř 300 abecedně řazených hesel, která zahrnují definice a informace o kontextu, stejně jako odkazy na právní dokumenty a případy EU. Definice byly upraveny tak, aby zahrnovaly aktuální politický a institucionální vývoj Evropské unie, například Smlouvu o Ústavě pro Evropu.

Slovník poskytuje hodnotné informace o teorii a praxi evropských průmyslových vztahů a měl by být užitečný zejména pro členy odborů a zaměstnavatelských svazů, úředníky státní správy jednotlivých států, zaměstnance mezinárodních organizací a výzkumné pracovníky.

Sociální partneři již *Evropský slovník průmyslových vztahů* uvítali jako cenný nástroj pro pochopení specificky evropského kontextu průmyslových vztahů. Počáteční zpětná vazba od uživatelů ohledně rozsahu, kvality a dostupnosti informací je pozitivní.

Výkonný ředitel nadace Willy Buschak představil *Evropský slovník průmyslových vztahů* dne 30. listopadu 2005 v přítomnosti komisaře Špidly a nastupujícího ředitele Jormy Karppinena. Slovník, vypracovaný v angličtině, je k dispozici bezplatně on-line a bude pravidelně aktualizován.

<http://www.eurofound.eu.int/areas/industrialrelations/dictionary/index.htm>

V centru pozornosti

Podpora dialogu

Po kladné zpětné vazbě z pilotní fáze v roce 2004 pokračoval projekt série seminářů nadace i v roce 2005. Byly uspořádány dva semináře: první seminář, „Age and work: connecting the generations“ („Věk a práce: propojení generací“), uzavřel sérii z roku 2004, zatímco druhý, „Towards a sustainable and flexible work organisation“ („Směrem k udržitelné a pružné organizaci práce“), představil téma nové. Seminář na téma práce zkoumal hlavní body politické a sociální agendy, včetně podpory přístupu starších pracovníků na trh práce, podpory „aktivního stárnutí“ a zlepšení celoživotního vzdělávání a zaměstnatelnosti. Seminář o pružné organizaci práce se zaměřil na pružnost ve smyslu času a organizace práce.

Za tímto účelem si nadace najala externího odborníka na kontrolu kvality, jehož úkolem bylo vytvoření podrobného systému zajištění kvality. Tento odborník byl rovněž pověřen poskytováním poradenství v průběhu všech fází projektu, od sepsání podmínek výběrového řízení a shromažďování údajů až po závěrečnou úpravu a vyčištění údajů. Níže jsou zdokumentovány specifické prvky ovlivňující kontrolu kvality v rámci průzkumu v roce 2005.

Návrh dotazníku

K vytvoření dotazníku průzkumu přispěl tým národních odborníků na pracovní podmínky z většiny členských států EU, z orgánů EU a mezinárodních institucí (Eurostatu, Evropské komise, OECD, ILO). V letech 2004-2005 se konala série čtyř schůzek odborníků, jejichž výsledkem bylo rozšíření dotazníku o témata jako je místo výkonu práce, rozsah pracovních závazků zaměstnanců a používání elektronické pošty a internetu v souvislosti se zaměstnáním. Na schůzkách byl dotazník rovněž posuzován z hlediska citlivosti k otázkám rovnosti pohlaví.

Překlad dotazníku

Aby bylo možno určit a řešit případné jazykové problémy, byl dotazník podroben dvěma samostatným překladatelským procesům: počátečnímu překladu z původní anglické verze do jednotlivých jazyků a zpětnému nezávislému překladu do angličtiny. Národní odborníci podílející se na tvorbě dotazníku pak přezkoumali konečné verze překladů. K usnadnění procesu překládání vypracovali zaměstnanci nadace podrobný glosář terminologie z oblasti pracovních podmínek používané v dotazníku.

Systém řízení projektu

K zajištění transparentnosti ve všech fázích procesu používal hlavní dodavatel údajů přímý systém řízení projektu průzkumu na internetovém základě zahrnující i systém překládání dotazníku. To znamená, že zaměstnanci nadace měli přímý přístup ke všem informacím o projektu ve fázi jeho přípravy i realizace.

Dokumentace a monitorování terénních prací v souvislosti s průzkumem

Nadace schválila všechny dokumenty pro přípravu terénních prací (výběrové plány, pokyny pro dotazovatele, manuál pro dotazovatele a dotazník) před jejich zahájením. Během fáze shromažďování údajů předkládal hlavní dodavatel každý týden zprávy o terénních pracích. Navíc v počátcích této fáze doprovázeli zaměstnanci nadace dotazovatele průzkumu při terénních návštěvách v osmi zemích, což jim dalo možnost odhalit a vyřešit některé problémy.

Zpracování a statistické vážení údajů

Aby se zajistilo správné zadávání údajů z původních pohovorů, 10 % dotazníků prošlo zpětnou kontrolou. V každé zemi se navíc kontrolovalo 10 % adres i pohovorů. Nezávislý odborník na kontrolu kvality rovněž zajistil, aby se technické aspekty zpracování údajů prováděly v souladu s nejlepší praxí.

Závěrečná dokumentace průzkumu

V rámci projektu byl sestaven soubor závěrečné dokumentace průzkumu, včetně samostatných zpráv o kódování a shromažďování vzorků, zprávy o úpravě a vyčištění údajů, zprávy o technických terénních pracích a metodologii, všech jazykových verzí dotazníku průzkumu a závěrečné zprávy o kontrole kvality průzkumu.

Začátkem roku 2006 proběhne souhrnný test, který se bude týkat omezeného počtu zemí. Spolu s výše uvedenými postupy se tak zajistí, že soubor údajů plynoucích z průzkumu bude možno použít jako spolehlivý zdroj analýzy pracovních podmínek v Evropě.

<http://www.eurofound.eu.int/ewco/surveys/index.htm>

Zkoumání toho, co funguje

Druhým ze tří klíčových úkolů nadace pro období 2005-2008 je prozkoumat to, co funguje. Ve svém strategickém čtyřletém programovém rámci „*Měníci se Evropa: lepší práce, lepší život*“, nadace stanovila čtyři klíčová témata, která je třeba prozkoumat do větší hloubky: zaměstnanost, rovnováhu mezi životem a prací, průmyslové vztahy a partnerství a sociální soudržnost. Pracovní program pro rok 2005 zkoumal nová témata v rámci těchto širších okruhů a stavěl na předchozích zkušenostech.

Úkolem pro příští období bude vymezit příslušné pojmy a určit mezery ve znalostech, což je úkol, k jehož provedení budou zapotřebí jak vnitřní, tak vnější zdroje. Tento přístup poskytne pevný základ pro výběr vhodné metodologie. Na základě těchto zjištění bude nadace moci ukázat a analyzovat to, co funguje.

V roce 2006 zahájí nadace projekt vytváření norem pro metodologii případových studií. Nadace má dlouhou tradici v provádění případových studií. Cílem tohoto projektu je vytvořit soubor dohodnutých norem kvality pro provádění nadnárodního výzkumu v oblasti případových studií. To bude součástí strategie nadace spočívající v zefektivnění vysoké kvality jejích norem ve všech výzkumných činnostech.

Vytváření většího počtu a lepších pracovních příležitostí

Inovativní řízení restrukturalizace

Evropské středisko pro sledování změn (EMCC) se zaměřuje na otázku, jak mohou podniky lépe reagovat na změny a účinně je řídit. V roce 2005 vydalo EMCC několik hloubkových případových studií, které se zaměřily na stanovení postupů, které napomáhají minimalizovat negativní sociální důsledky restrukturalizace podniků. Studie ukazují několik společných trendů, které charakterizují inovativní řízení restrukturalizace.

Podpůrná opatření se v rostoucí míře zaměřují na přemísťování zaměstnanců v rámci podniku, spíše než na štedré odstupné za výpověď pro nadbytečnost a systémy předčasného odchodu do důchodu. V jednom případě byla dobrovolná nadbytečnost podpořena nejen v té jednotce podniku, která měla být přemístěna, ale mezi všemi zaměstnanci. Těm, jejichž pracovní místa byla přemístěna, toto dovolilo v podniku zůstat, avšak na jiných pozicích a jiných místech. Tento přístup vyžaduje, aby podniky přesně sladily schopnosti svých zaměstnanců s obchodními potřebami podniku.

V několika dalších případech se hledala jednotlivá řešení pro každého zaměstnance. To je časově náročnější než přímé sjednání odstupného za výpověď pro nadbytečnost: obvykle to trvá 12-18 měsíců. Zahrnuje to rovněž poradenství, hledání pracovního místa, rekvalifikaci a ve stále větší míře i podporu pro zakládání nových podniků zaměstnanci. Podniky nicméně tvrdily, že to bylo levnější a méně rušivé pro chod podniku a tudíž lepší pro jejich konkurenceschopnost a image.

Jako klíčový faktor úspěchu je uváděna důvěra a spolupráce mezi všemi stranami, a to jak z hlediska vnitřních průmyslových vztahů, tak z hlediska jednání s vnějšími orgány. V jednom případě se uvádělo, jak společnost v konkursu poskytla úřadům na trhu práce a odborům informace, které potřebovaly k okamžitému uvolnění dávek a zahájení podpůrných programů šitých na míru každému zaměstnanci. V důsledku toho si bývalí pracovníci zachovali důvěru v podnik a když se našel kupec, byli ochotni se do závodu vrátit a dát k dispozici schopnosti a odborné znalosti, které by jinak byly obtížně nahraditelné. V druhém případě pomohl společný závazek místní samosprávy a podniku ukončujícího činnost, spočívající v přestavbě opuštěných prostor, vytvořit nové příležitosti pro ty, co přišli o zaměstnání.

Všechny případy zkoumané restrukturalizace měly jeden společný faktor: pokud se mělo dospět k přijatelným řešením, byla ode všech stran vyžadována pružnost a tvůrčí přístup.

Vytváření nových podniků a podnikání po restrukturalizaci

Jedna cesta, jejímž prostřednictvím by bylo možno dosáhnout lisabonských cílů v oblasti zaměstnanosti, je podpora vytváření a růstu nových podniků. Studie provedená Evropským střediskem pro sledování změn (EMCC) v roce 2005, *Business creation as a result of restructuring processes (Vytváření podniků jako výsledek procesu restrukturalizace)*, zkoumala otázku vytváření podniků v důsledku restrukturalizace.

Povzbuzování a podporování zaměstnanců ohrožených nezaměstnaností v zakládání vlastních podniků je součástí stále většího počtu sociálně odpovědných plánů restrukturalizace. V této studii se uvádělo šest případů úspěšně zvládnuté restrukturalizace podniků: po jednom případě z Francie, Německa, Nizozemska, Polska, Španělska a Spojeného království. O těchto případech nadace diskutovala v listopadu na semináři pořádaném pro členy její sítě podniků. Seminář poukázal na několik strategií, které pomohly minimalizovat ztrátu pracovních míst, včetně odkoupení podniku manažery, poskytnutí podpory od veřejných zprostředkovatelských agentur a absorpce zaměstnanců z mateřské společnosti do nově vytvořených dceřiných společností.

Jak studie EMCC, tak i diskuze v rámci semináře dospěly ke zjištění, že tyto nové podniky mohou uspět pouze tehdy, bude-li existovat pevná struktura poskytující podporu, poradenství a odbornou přípravu. Jelikož nejslabší částí těchto podnikatelských strategií bývá podnikatelský záměr, musí poradenské a školící organizace, které poskytují velkou část poradenství, tyto záměry pečlivě prověřovat. Dalším velkým úkolem je i financování, neboť banky obvykle nerady poskytují rizikový kapitál podnikům, jejichž dlouhodobá budoucnost je nejistá.

Jelikož působí v dlouhodobém časovém horizontu, patří nově založené podniky k nejnákladnějším opatřením na trhu práce. Proto je ještě důležitější, aby se zvýšila jejich životnost a zajistilo se, že dosáhnou bodu, z něž mohou růst a vytvářet více pracovních příležitostí. Kromě formálních podpůrných opatření se klíčem k dosažení tohoto cíle jeví být pěstování podnikatelské kultury, která rozvíjí tvůrčí schopnosti a podnikatelského ducha jednotlivců.

Přitažlivé pracoviště pro všechny

V roce 2005 byl zahájen nový průřezový projekt nadace. Cílem tohoto projektu s názvem „Přitažlivé pracoviště pro všechny: příspěvek k lisabonské strategii na úrovni podniků“ je zjistit, jak podniky přispívají k dosažení některých lisabonských cílů: zlepšení zaměstnatelnosti, pomoc více lidem se vstupem na pracovní trh, zajištění větší pružnosti pracovní doby a rozvíjení potenciálu velkých podniků vytvářet pracovní příležitosti.

Ve své první fázi projekt shromáždí a provede analýzu více než 100 případových studií v sedmi členských státech – Francii, Itálii, Německu, Nizozemsku, Rakousku, Spojeném království a Švédsku. Studie se rozšiřuje i na nové členské státy. Plánování projektu probíhalo během roku 2005 a spolupráce s hlavními dodavateli projektu začala v prosinci.

Všechny případové studie budou zveřejněny v on-line databázi a poskytnou základní materiál pro konsolidovanou zprávu, která zasadí iniciativy podniků do národního kontextu a provede některá srovnání na úrovni jednotlivých zemí. Očekává se, že první výsledky projektu budou zveřejněny koncem roku 2006.

Iniciativy pro zaměstnanost stárnoucích pracovních sil

Dopadem stárnutí obyvatelstva na zaměstnanost a pracovní trh a iniciativami podniků k řešení této otázky se nadace poprvé zabývala v polovině 90. let. V té době bylo zdokumentováno více než 150 případových studií správné praxe. V roce 2005, o deset let později, začala nadace na tyto iniciativy navazovat, analyzovat jejich dopady na postoje, na pracovní sílu obecně a na podnikovou politiku. Jedním z cílů analýzy je zlepšit pracovní příležitosti a podmínky pro starší pracovníky. Případové studie z jedenácti členských států upozorňují na několik témat včetně problematiky rovnosti pohlaví, perspektiv v kariéře, kolektivního vyjednávání a přenosnosti.

V říjnu byla na internetové stránce nadace spuštěna databáze případových studií s názvem „Iniciativy pro zaměstnanost stárnoucích pracovních sil“. Každá případová studie popisuje, jak dotčená organizace přistupovala k uvedené otázce a nastiňuje střednědobé a dlouhodobé výsledky.

Nabídka pracovních sil a vytváření pracovních příležitostí v pečovatelských službách

Výzkum v oblasti vytváření pracovních příležitostí v pečovatelských službách v roce 2005 zahrnoval studie z oblasti péče o závislé osoby a předškolních a mimoškolních služeb pro děti od 5 do 12 let.

Studie z oblasti péče o závislé osoby vyvstala z diskuze o stárnoucí společnosti a obav o dostatek pracovníků v oblasti oficiální péče. Výzkum, do nějž se zapojilo třináct zemí, včetně pěti nových členských států a Bulharska a Rumunska, zdokumentoval nejlepší praxi z hlediska mobility, odborné přípravy a oficiálního zaměstnávání pečovateli. Zpráva založená na výzkumu bude zveřejněna na jaře 2006. Konference na toto téma se bude konat ve Finsku během jeho předsednictví EU ve druhé polovině roku 2006.

Projekt v oblasti péče o děti zkoumal vývoj oficiálního zaměstnávání v dostupných, vysoce kvalitních službách mimoškolní péče o malé děti. Mezi zkoumanými otázkami ve 25 zemích EU byly schopnosti, kvalifikace a problematika rovnosti pohlaví a otázka, jak zlepšit postavení pracovních míst v oblasti péče o dítě. Byly zdokumentovány příklady nejlepší praxe v šesti členských státech. Zpráva bude zveřejněna v roce 2006.

Rovnováha mezi životem a prací

Možnosti v rámci pracovní doby během životní dráhy

Pojem „životní dráha“ a s ním spojené politiky nabývají v politické rozpravě EU na významu: příklady je možno nalézt v Evropské strategii zaměstnanosti, ve sdělení Komise o aktivním stárnutí a její Zelené knize o demografických výzvách. Také OECD nedávno zahájilo studii o životní dráze.

V roce 2005 byly zveřejněny dvě zprávy v rámci druhé fáze výzkumu nadace na téma životní dráhy. První zpráva *Working time options over the life course: changing social security structures (Možnosti pracovní doby během životní dráhy: měnící se struktury sociálního zabezpečení)* se zaměřila na možné změny v časovém rozvrhu, příjmech a sociálním zabezpečení během života jedince. Druhá zpráva zahrnuje nové vzorce organizace práce a iniciativ podniků k usnadnění nových časových uspořádání v Evropě. Výbor pro zaměstnanost a sociální věci Evropského parlamentu si během své rozpravy nad Zelenou knihou o demografických výzvách vyslechl přednášku s názvem „Demografické změny z hlediska životní dráhy“.

Nový projekt o pružnosti a jistotě v průběhu životní dráhy zahrnuje dvě hlediska. První se zaměřuje na úpravy pracovní doby a formy pracovních smluv z hlediska životní dráhy. Druhé se zabývá otázkou pružnosti z hlediska pracoviště a posuzuje strategie pružnosti podniků, které musí řešit velké výkyvy v poptávce. Zvláštní pozornost bude věnována dopadům pružných uspořádání pracovní doby na vyváženost pracovního a osobního života zaměstnanců. Tento projekt doplňuje průzkum podniků.

Podpora účasti a partnerství

Nové formy řízení průmyslových vztahů

Obecně se uznává, že evropský sociální dialog hraje klíčovou úlohu ve společnosti a je významným faktorem ve zlepšování řízení v Evropě. V roce 2005 nadace spustila nový projekt s názvem „Dopad nových forem řízení na průmyslové vztahy“, jehož cílem je analyzovat nejnovější vývoj v evropském sociálním dialogu ovlivněný vývojem nových nástrojů řízení. Studie bude zkoumat nové formy řízení na různých úrovních průmyslových vztahů: meziodvětvové, odvětvové a na úrovni podniků.

Cílem projektu je poskytnout informace o dopadu těchto nových nástrojů na různé činitele v evropském systému průmyslových vztahů: evropské instituce, vlády a sociální partnery. Závěrečná zpráva bude předložena po druhém semináři odborníků, který se má konat v březnu 2006.

Evropské pracovní rady

V roce 2005 byla na základě zjištění dvou studií – zprávy s názvem *Evropské pracovní rady v praxi* a srovnávací studie EIRO s názvem *Vývoj v evropských pracovních radách* – zahájena nová fáze projektu evropských pracovních rad. První výsledky terénních prací se očekávají v létě 2006. V roce 2006 bude zveřejněn krátký přehled výzkumné činnosti nadace o evropských pracovních radách za 11 let a sledování jejich vývoje.

Budování kapacit pro sociální dialog v 10 členských státech EU

V roce 2005 nadace zahájila projekt o budování kapacit v oblasti sociálního dialogu zahrnující všech deset nových členských států EU (Kypr, Českou republiku, Estonsko, Maďarsko, Lotyšsko, Litvu, Maltu, Polsko, Slovensko a Slovinsko) a Bulharsko, Rumunsko a Turecko. Cílem projektu je prozkoumat způsoby rozvíjení sociálního dialogu v těchto zemích, aby mohl být použit jako nástroj při podpoře zaměstnanosti, pracovních podmínek a průmyslových vztahů. Projekt se provádí společně se švédským Projektem rozvoje pracovního a osobního života. Tripartitní národní týmy složené ze zástupců vlád, odborů a organizací zaměstnavatelů se zúčastnily seminářů nadace a diskutovaly o národních zprávách vypracovaných národními výzkumnými pracovníky. Účastníci se shodli na tom, že příležitost podělit se o zkušenosti s jinými zeměmi je cenným podnětem pro národní rozvoj. V roce 2006 bude on-line zveřejněna komparativní souhrnná zpráva a deset národních zpráv.

Budování sociální soudržnosti

Vývoj v poradenských službách zaměstnanosti pro osoby s postižením nebo zhoršeným zdravotním stavem

Zatímco míra zaměstnanosti v Evropě pomalu roste, u osob s postižením nebo se zhoršeným zdravotním stavem je stále nízká. Předchozí výzkum nadace se zabýval opatřeními, která mají lidi udržet v zaměstnání i poté, co se u nich projeví chronické onemocnění nebo postižení. Nový projekt spuštěný v roce 2005 pokračoval v již započaté práci. Zaměřoval se na osoby, které odešly ze zaměstnání ze zdravotních důvodů nebo z důvodů postižení a zkoumal inovativní opatření pro jejich opětovné zapojení do zaměstnání, a to především v oblasti poradenských služeb zaměstnanosti. V roce 2006 bude zveřejněna přehledová zpráva projektu a bude zřízena databáze s dokumentací o těchto nových iniciativách.

Mobilita migrantů na pracovním trhu a jejich přístup k sociálním právům

Sdílení zkušeností ohledně úspěšných politik začlenění je pro místní a regionální orgány čím dál důležitější. Výzkum na tomto poli byl spuštěn spolu s rozvojem koncepčního rámce pro analýzu politiky začleňování na úrovni obcí. Tento projekt navrhuje, aby se na různých otázkách při tvorbě nejlepší praxe pro udržitelnou politiku začleňování pracovalo s existujícími sítěmi místních orgánů. Poskytne také soupis iniciativ různých typů akcí pro začleňování a databázi politiky začleňování na místní úrovni v Evropě.

Na semináři o začlenění migrantů na konferenci Evropské komise k Zelené knize „Nová mezigenerační solidarita jako odpověď na demografické změny“ uskutečněné v červenci 2005 plnila nadace úlohu zpravodaje.

Podpora kvality života ve venkovských oblastech Evropy

První analýzy průzkumu kvality života v Evropě provedeného v roce 2004 podtrhují potřebu podrobnějšího zkoumání rozdílů mezi městy a venkovem v celé Evropě. Vedle rozdílů v příjmech, zaměstnanosti, znalostech, vzdělání a bydlení existují také významné rozdíly v charakteristice obyvatelstva městských a venkovských oblastí, pokud jde o úroveň dosaženého vzdělání, věk a pohlaví. V roce 2005 byla zahájena studie „Podpora kvality života ve venkovských

oblastech Evropy prostřednictvím iniciativ sociálního kapitálu. V září se konal odborný seminář, který měl pomoci dopravit návrh projektu pro rok 2006.

V centru pozornosti

Iniciativy v oblasti zaměstnanosti stárnoucích pracovních sil

V průběhu posledních čtyř desetiletí se průměrná délka života v Evropské unii prodloužila o osm až deset let. Během téže doby významně poklesl počet starších pracovníků, zejména mužů. Dnes má placené zaměstnání pouze jeden ze tří mužů ve věku 55–64 let. Využití plného potenciálu každého pracovníka, včetně starších pracovníků, je prioritou lisabonské strategie pro růst, zaměstnanost a větší sociální soudržnost Evropské unie.

Dopady stárnutí obyvatelstva na zaměstnanost a pracovní trh nadace zkoumala poprvé v polovině 90. let. Zpráva *Combating Age Barriers in Employment: A European Portfolio of Good Practice (Boj proti věkovým bariérám v zaměstnanosti: evropské portfolio správné praxe)* zmapovala iniciativy, které byly podniknuty k tomu, aby se zvrátil trend předčasných odchodů do důchodu a opouštění trhu práce a aby se podpořilo udržení, opětovné zapojení a rekvalifikace starších pracovníků. Po deseti letech nadace některé z těchto iniciativ reviduje, aby zjistila, jak se v následujících letech změnily, a analyzovala, co přispělo k jejich úspěchu či neúspěchu. Celkem se provádí dokumentace 130 případových studií z jedenácti členských států (Belgie, Finsko, Francie, Itálie, Německo, Nizozemsko, Rakousko, Řecko, Spojené království, Španělsko a Švédsko). Tyto studie potvrzují rozměry, jako je problematika rovnosti pohlaví, hledisko životního cyklu, kolektivní vyjednávání a přenosnost.

V druhé fázi byl projekt rozšířen o pět nových členských států – Estonsko, Lotyšsko, Polsko, Slovensko a Slovinsko – a o Bulharsko a Rumunsko. Podpora aktivního stárnutí (prodloužení pracovního života a zvýšení zaměstnanosti mezi staršími pracovníky, především ženami a méně kvalifikovanými pracovníky) je v mnoha těchto zemích velmi obtížná.

V říjnu byla spuštěna databáze případových studií „Employment initiatives for an ageing workforce“ („Iniciativy v oblasti stárnoucích pracovních sil“). Studie jsou dostupné na internetových stránkách nadace a každá z nich popisuje, jak daná organizace k problému přistupovala, a shrnuje středně až dlouhodobé výsledky. Případové studie pokrývají společnosti různých velikostí, z různých odvětví a různých organizačních typů a dokumentují správnou praxi ve vztahu k tématům, jako jsou nábor, školení a rozvoj, pružná práce, zdraví a ergonomie.

V prosinci se uskutečnil seminář, na němž se setkali výzkumní pracovníci a odborníci z obou fází projektu. Přezkoumávaly se zde výsledky studií, včetně souboru pokynů pro správnou praxi a analytické zprávy o rozvoji řízení věku na pracovištích v uplynulém desetiletí.

Problémy spojené se stárnoucí pracovní silou vyžadují zapojení a úzkou spolupráci všech zainteresovaných subjektů. Zde sehrála nadace aktivní roli tím, že představila závěry svého výzkumu skupinám národních vlád, orgánů EU (včetně parlamentní skupiny pro stárnutí), sektoru nevládních organizací (platforma AGE) a komerčnímu sektoru. V roce 2006 budou zveřejněny hlavní zprávy.

<http://www.eurofound.eu.int/areas/populationandsociety/index.htm>

3 Komunikace a sdílení myšlenek a zkušeností

Komunikace a sdílení myšlenek a zkušeností je posledním ze tří hlavních úkolů nadace v rámci nového pracovního programu. Vyžaduje, aby nadace při předávání a sdělování výsledků své práce zainteresovaným subjektům, cílovým skupinám a různým informačním prostředníkům byla proaktivní. Taková komunikace rovněž poskytuje činitelům v sociální politice EU příležitosti, aby o problémech diskutovali a vyměňovali si myšlenky a zkušenosti ohledně různých témat.

Hlavní události v komunikaci

Mezi hlavní události v komunikaci patřily v roce 2005 tyto akce:

- nová tematicky zaměřená verze internetových stránek, které měly celkem návštěvnost více než 4,5 milionu uživatelů, což oproti roku 2004 představuje nárůst o 25 %,
- kampaň „Kvalita života“, která oslovila šest milionů čtenářů novin v šesti zemích,
- umístění databáze ukazatelů kvality života EurLIFE na internetové stránky nadace,
- zvýšená komunikace s Evropským parlamentem, Komisí a sociálními partnery EU prostřednictvím obědů s poslanci Evropského parlamentu i účasti na seminářích Komise, ETUC a UNICE,
- dva semináře nadace: jeden o stárnoucí pracovní síle, druhý o pružnosti,
- tři podnikové výměnné semináře o restrukturalizaci a změnách,
- představení prvních výsledků průzkumu podniků zaměřeného na pracovní dobu a rovnováhu mezi životem a prací,
- spuštění *Evropského slovníku průmyslových vztahů*, on-line souboru 300 termínů vztahujících se k zaměstnanosti a průmyslovým vztahům na úrovni EU,
- on-line databáze stárnoucí pracovní síly, soupis příkladů nejlepší praxe v řízení věku,
- vydání nového časopisu *Foundation Focus (Zaměření nadace)* připravovaného dvakrát ročně,
- publikační program s 10% nárůstem počtu produktů oproti předchozímu roku,
- iniciativy zacílené na širokou veřejnost prostřednictvím národních styčných center (National Liaison Centres) a tiskové kampaně zaměřené na národní informační kanály,
- přípravná práce pro novou síť synergií, která bude zahájena v roce 2006, aby se zefektivnilo zpracování a obsah on-line výstupů od Evropského monitoru pro restrukturalizaci, Evropské observatoře pro vývoj průmyslových vztahů a Evropské observatoře pracovních podmínek.

Kontakty s veřejností a zainteresovanými subjekty

Posílení kontaktů na úrovni EU

Spolupráce s Evropským parlamentem byla posílena sérií akcí a prezentací, například pracovními obědy s poslanci Evropského parlamentu, při nichž se diskutovalo o restrukturalizaci a řízení změn. Účastníci, členové výborů pro zaměstnanost a sociální věci, průmysl, výzkum a energetiku, regionální rozvoj a hospodářské a měnové záležitosti, projevíli o práci Evropského střediska pro sledování změn velký zájem. Zpětná vazba od poslanců Evropského parlamentu je pro nadaci cenná také tím, že pomáhá stanovit oblasti pro výzkum a příklady správné praxe. Nadace se zúčastnila slyšení Evropského parlamentu o roli žen v tureckém společenském, hospodářském a politickém životě,

během nějž představila výsledky průzkumu pracovních podmínek v Evropě ohledně zaměstnanosti a pracovních podmínek žen v Turecku. Výsledky svého výzkumu nadace představila na konferenci strany evropských socialistů „More and better jobs for women: an EU priority?“ („Početnější a lepší pracovní místa pro ženy: priorita EU?“), které předsedal komisař Špidla.

Nadace připravila příspěvek k Zelené knize Komise na téma demografických změn nazvaný „Nová mezigenerační solidarita jako odpověď na demografické změny“, což umožnilo koordinovat přínos všech příslušných orgánů k tomuto tématu.

Rozvinula se plodná spolupráce s Výborem regionů Evropské unie, díky čemuž se odborné znalosti nadace ohledně restrukturalizace a demografických změn podílely na jeho stanovisku. Během předsednictví Spojeného království byl výkonný ředitel nadace Willy Buschak přizván, aby předsedal jednání ohledně restrukturalizace ve Skotsku.

Sociální partneři v jednotlivých odvětvích na úrovni EU projevíli vzrůstající zájem o odborné znalosti nadace, především pokud jde o informace o restrukturalizaci. Styčné fórum výborů odvětvového sociálního dialogu a některá zasedání odvětvových výborů zařazují prezentace nadace pravidelně.

Druhý výroční výměnný seminář s atašé pro sociální věci zemí EU a přístupujících a kandidátských zemí zvýšil zájem stálých zastoupení členských států. Prezentace nadace se zaměřila na rozvoj Evropského monitoru pro restrukturalizaci, Evropského slovníku průmyslových vztahů a iniciativy zaměstnanosti pro stárnoucí pracovní sílu.

Nadace pokračuje v dialogu se sociální platformou, se kterou konzultuje přípravu svých ročních pracovních programů.

Zvyšování veřejné prestiže

V souladu s akčním plánem Komise o komunikaci se nadace snaží přiblížit evropským občanům tím, že „jde na místní úroveň“. Jak poukazuje plán komunikace, dobrá komunikace vyžaduje, aby byly zprávy přizpůsobeny cílovému publiku. Při své putovní kampani po Evropě nadace zajistila, aby se během každé návštěvy v tiskových zprávách a na tiskových konferencích zdůrazňovaly údaje o výsledcích kvality života v cílové zemi a porovnávaly se s průměrem EU nebo s členským státem, který má podobný profil.

Národní styčná centra pokračovala ve své práci šířením informací týkajících se probíhajících rozhovorů o tématech, jako jsou zaměstnanost a otázky pracovního trhu, kvalita práce, generační dohody a odchody do důchodu, penze, rovné příležitosti a migrace. Všechna národní styčná centra mají na internetových stránkách nadace svou vlastní stránku, kde jsou obsaženy informace v národních jazycích. Tři z celkových pěti národních styčných center v současnosti mohou předložit internetové statistiky. Celkem mají tato tři centra návštěvnost přibližně 2 600 uživatelů. V druhé polovině roku 2005 bylo také rozesláno více než 10 000 e-mailů s informacemi o nových publikacích. Nadace byla navíc propagována na 11 národních výstavách a bylo rozesláno více než 800 tištěných publikací. Národní styčná centra také pomohla zorganizovat několik seminářů nadace.

Zlepšování dialogu

Konference a akce

V roce 2005 byla nadace pozvána na více než 160 externích akcí. Zaměstnanci nadace se zúčastnili 95 externích akcí a aktivně se podíleli na 66 z nich: prováděli prezentace, předsedali schůzím nebo diskutovali ve workshopech.

Nadace navíc zorganizovala 71 akcí: 82 % z nich ve starých členských státech EU 15 (většinou Irsko a Brusel), 10 % v nových členských státech a díky financování Phare 8 % v přístupujících a kandidátských zemích. Vlastních zasedání nadace se celkem zúčastnilo 2 126 tvůrců politik, sociálních partnerů, poradců, odborníků a zástupců evropských orgánů.

Návštěvy v sídle nadace

Dalším způsobem jak zvýšit zájem o práci nadace jsou návštěvy v sídle nadace. V roce 2005 nadaci navštívilo 36 skupin, což celkem představuje 239 návštěvníků. Pouze několik málo skupin – například politici a velvyslanci – bylo pozváno vedením nadace, ostatní nadaci navštívili z vlastní iniciativy. Skupiny sestávaly hlavně ze zástupců vlád a sociálních partnerů a pocházely především ze severovýchodních zemí, z Německa a z Rakouska. Pět skupin návštěvníků tvořili výzkumní pracovníci. Na návštěvě byla i jedna velká skupina francouzských studentů a několik nevládních organizací. Pro každou skupinu byl vytvořen individuální plán, který sestával ze série prezentací zaměstnanců nadace a následné diskuze.

Série seminářů nadace

Série seminářů nadace v roce 2005 pokračovala dvěma diskuzními tématy: věk a práce a pružná organizace práce.

Záměrem sérií je zvýšit vzájemné porozumění situacím v jednotlivých členských státech, posílit povědomí o evropské politice, podpořit sdílení zkušeností a umožnit vytváření sítí. Hodnocení seminářů vyznělo pozitivně. Především možnost tripartitních diskuzí ohledně otázek mezi odbory, zástupci zaměstnavatelů a vlády byla vysoce oceňována na národní i mezinárodní úrovni.

Semináře v rámci sítě podniků Evropského střediska pro sledování změn

V roce 2002 zahájilo Evropské středisko pro sledování změn sérii seminářů v rámci sítě podniků, která má zvýšit povědomí o skutečnosti průmyslových změn na úrovni podniků a umožnit výměnu zkušeností a diskuze mezi profesionálními subjekty. V roce 2005 se uskutečnily tři semináře celkem pro 140 účastníků zastupujících podniková vedení, odborové organizace a pracovní rady, výzkumné organizace a veřejné orgány z členských států EU i přistupujících zemí. Struktura semináře zůstává stejná jako v předchozích letech: odborný úvod následovaný čtyřmi prezentacemi případových studií, na nichž manažeři nebo zástupci zaměstnanců nastíní zkušenost svého podniku a které jsou vybrány kvůli novým a úspěšným reakcím na společné úkoly. Poté následuje moderovaná diskuze v plenárním zasedání i v pracovních skupinách.

Témata, jimž se semináře věnovaly:

- „Offshore outsourcing of business services – threat or opportunity?“ („Zahraniční outsourcing obchodních služeb – hrozba, nebo příležitost?“): tento seminář se věnoval logistice a procesům v podnikové strategii přemísťování pracovních míst ve službách po celém světě.
- „Workplace innovation – fostering productivity and quality of work“ („Inovace na pracovišti – podpora produktivity a kvality práce“): na tomto semináři se zkoumala role inovativních modelů organizace práce, které podnikům umožňují dosáhnout lepších úrovní výkonu a přispět k lepšímu postavení zaměstnanců.
- „Business creation as a result of restructuring processes“ („Vytváření podniků jako výsledek procesu restrukturalizace“): tento seminář se zaměřil na inovativní přístupy k restrukturalizaci, které vedou k vytváření pracovních míst a k zakládání podniků zaměstnanci.

Informační produkty

Nové publikace

V říjnu 2005 vyšlo první číslo časopisu *Foundation Focus (Zaměření nadace)* připravovaného dvakrát ročně. Časopis se má v každém čísle věnovat tématu, které má klíčový společenský a ekonomický význam pro Evropskou unii, se sérií článků o různých aspektech dotčeného tématu.

V prvním čísle se zkoumala otázka průmyslové restrukturalizace a obsahovalo zhodnocení sdělení Komise z března 2005. Mezi další témata patřily trendy ztráty a tvorby pracovních míst v Evropě, reakce pracovníků na restrukturalizační iniciativy a úspěšné využití iniciativ sociálního kapitálu ve znevýhodněných oblastech. V závěrečné části se pozornost obrátila na dvě odvětví – automobilový průmysl a služby související s podnikáním – na nichž se ukázaly strategie, které se v těchto odvětvích vyvinuly jako reakce na úkoly restrukturalizace.

Celkem se v tisku nebo na internetových stránkách objevilo 178 příspěvků v původních jazycích, což ve srovnání s rokem 2004 představuje nárůst o 10 %. Publikace zahrnují 150 zpráv a 17 podnikových, zpravodajských nebo reklamních příspěvků. Zahrneme-li i překladové publikace, zvýší se celkový počet příspěvků za rok 2005 na 332.

Dalším informačním produktem vydaným v roce 2005 – a jedním z nejvíce chválených – byl Evropský slovník průmyslových vztahů, slavnostně uvedený v Bruselu s proslovem komisaře Špidly a zástupců UNICE, ETUC a národních vlád.

Využívání internetových stránek nadace

V roce 2005 se ve srovnání s rokem 2004 zvýšila návštěvnost internetových stránek nadace o 25 %. Návštěvnost Eurofoundu, hlavní internetové stránky, se zvýšila o 33 %, celkem na 1 900 000 uživatelů; návštěvnost EIRO se zvýšila o 11 % na 2 341 177.

<i>Internetová stránka</i>	Návštěvnost v roce 2005	Nárůst oproti roku 2004
Eurofound	1 957 089	33 %
EIRO	2 341 177	11 %
EMCC	337 537	133 %

Jedním z důvodů tohoto úspěchu bylo přepracování internetových stránek Eurofoundu. Byla zavedena tematická informační struktura spolu s opatřeními pro snazší přístup k informacím, které jsou rozděleny podle zemí, odvětví a jazyka. Mezi nové produkty uvedené v roce 2005 patří:

- databáze kvality života EurLIFE, která poskytuje snadný přístup k několika ukazatelům životních podmínek a umožňuje uživatelům vytvářet tabulky a grafy pro svou vlastní potřebu,
- on-line Evropský slovník průmyslových vztahů,
- soubor případových studií ohledně řízení věku na pracovišti.

Na vyhodnocení dopadu těchto opatření na celkovou návštěvnost stránek je však ještě příliš brzy.

Byly také provedeny průzkumy mezi uživateli a odborná posouzení internetových stránek Evropské observatoře pro vývoj průmyslových vztahů a Evropského střediska pro sledování změn, které vedly k doporučením pro zlepšení, jako například lepší funkčnost vyhledávání, kratší a jasnější zprávy a více grafiky. Některé změny se již uskutečnily, k jiným, včetně nového nástroje pro vyhledávání, dojde v průběhu roku 2006.

Mezi další vylepšení internetových stránek v roce 2006 patří sjednocení tří internetových stránek: stránky Evropské observatoře pro vývoj průmyslových vztahů, Evropského střediska pro sledování změn a Eurofoundu budou tvořit jediné internetové stránky nadace.

Kampaň k průzkumu kvality života v Evropě

Kampaň k průzkumu kvality života v Evropě byla zahájena v roce 2004 a pokračovala v roce 2005. Během roku 2005 byly zveřejněny tři hloubkové zprávy a v červnu byla při přepracování internetových stránek nadace spuštěna databáze EurLIFE.

Průzkum kvality života v Evropě se rovněž stal tématem prezentací při 6 návštěvách v členských státech v roce 2005. Během každé návštěvy se díky tiskovým činnostem, zaměřeným na zviditelnění práce nadace z pohledu členských států, dosáhlo dobrého mediálního pokrytí. Celkem bylo při šesti návštěvách v roce 2005 prostřednictvím tisku, televize a rozhlasu osloveno 7,5 milionu lidí. Vzhledem k tomu, že putovní kampaň návštěv v členských státech započala v roce 2004, bylo prostřednictvím sdělovacích prostředků osloveno celkem již 14,3 milionu lidí.

Putovní kampaň jednak zviditelňuje práci nadace, jednak pro její zaměstnance představuje příležitost setkat se se zainteresovanými subjekty nadace a dvoustranně s nimi jednat.

V centru pozornosti

Podpora dialogu

Po kladné zpětné vazbě z pilotní fáze v roce 2004 pokračoval projekt série seminářů nadace i v roce 2005. Byly uspořádány dva semináře: první seminář, „Age and work: connecting the generations“ („Věk a práce: propojení generací“), uzavřel sérii z roku 2004, zatímco druhý, „Towards a sustainable and flexible work organisation“ („Směrem k udržitelné a pružné organizaci práce“), představil téma nové. Seminář na téma práce zkoumal hlavní body politické a sociální agendy, včetně podpory přístupu starších pracovníků na trh práce, podpory „aktivního stárnutí“ a zlepšení celoživotního vzdělávání a zaměstnatelnosti. Seminář o pružné organizaci práce se zaměřil na pružnost ve smyslu času a organizace práce.

Cílem této série seminářů je poskytnout příležitost pro sdílení poznatků, které by mohly zlepšit proces rozhodování v evropské sociální politice a pomoci sociálním hráčům na národní úrovni v plnění cílů lisabonské agendy. Klíčovými složkami této strategie je tvorba sítí, sdílení národních zkušeností a prohloubení znalostí o prioritách evropské politiky. Struktura zůstala v roce 2005 stejná jako v předchozích sériích: přehled politik EU a práce nadace, prezentace situace v členských státech, zkoumání různých příkladů z podniků a projev odborníka na dané téma.

Tripartitní struktura – zapojení zástupců sociálních partnerů, národních vlád a Evropské komise – se považuje za důležitý činitel úspěchu série v roce 2005. Možnost diskutovat o problémech mezi různými stranami, na národní i mezinárodní úrovni, byla hodnocena velmi pozitivně. Účastníkům byl poskytnut dostatečný čas na to, aby mohli společně vybudovat metodický přístup, prohloubit spolupráci a navázat neformální kontakty.

Série seminářů nadace bude jako součást probíhajících činností nadace v roce 2006 pokračovat seminářem o zaměstnatelnosti a o „flexicurity“ (rovnováže flexibility a jistoty). Nadace bude pokračovat i v komunikační strategii zahájené sérií v roce 2005 tím, že účastníkům nabídne zvláštní internetové stránky a zpřístupní na internetových stránkách nadace informace o seminářích a příspěvcích jednotlivých mluvčích.

<http://www.eurofound.eu.int/events/fss.htm>

Vyhodnocení našeho příspěvku

Za zainteresovaným subjektům nadace, cílovému publiku a samozřejmě i zaměstnancům nadace velice záleží na tom, aby byla nadace účinná a měla dopad na životní a pracovní podmínky evropských občanů. Když všichni vědí, že je jejich práce prospěšná a přináší výsledky, motivuje je to k neustálému zlepšování.

Mandátem nadace je přispívat k plánování a tvorbě lepších životních a pracovních podmínek v Evropě. Nadace usiluje o to, aby byla na tomto poli hlavním hráčem jako středisko odborných znalostí jak na evropské, tak na mezinárodní úrovni.

Při současném směřování k odpovědnosti musí výzkum prokazovat určitou hodnotu a svůj dopad. Měření dopadu činnosti nadace je z části dílem hodnocení a z části dílem sledování. V roce 2006 si nadace v rámci svého programu systematického hodnocení vyžádá externí vyhodnocení své práce a účinnosti.

Účinné sledování dopadu práce nadace vyžaduje, aby se zaznamenávalo, jak ji cílové publikum využívá. Tyto „důležité důkazy využití“ jsou klíčovým prvkem systému monitorování a sledování dopadů nadace. Nadace tak bude moci posoudit, zda se její práce dostane až k cílovým skupinám a jak ji tyto skupiny využívají.

V roce 2005 dosáhla nadace významného úspěchu svým podílem v rámci politik a legislativy na úrovni EU: jde především o výsledek porozumění povaze pojítek mezi výzkumem a informacemi a potřebami a zájmy tvůrců politik. Stále je však potřeba pochopení interakce mezi výzkumem a politikou dále prohloubit. Nadace se bude snažit rozvinout mechanismy pro měření dopadu výzkumu na politiku a pro vytváření příležitostí pro aktivní propojení těchto dvou oblastí.

Nadace stanovila pro posouzení významného využití své práce a činnosti čtyři hlavní ukazatele. Těm se věnuje text níže.

Evropská úroveň

Významným strategickým cílem nadace je přispívání k procesu tvorby politik na úrovni EU. To znamená poskytovat různému publiku, které se podílí na tvorbě politik, informace „šité na míru“, spolehlivé údaje a rozumné analýzy.

Rok 2005 byl úspěšným v tom smyslu, že se zvýšila viditelnost nadace pro zainteresované subjekty na úrovni EU, které také nadaci hodnotily pozitivněji, a to i díky tomu, že byla nadace úspěšná i v obohacování legislativního procesu EU.

V oblasti tvorby návrhů právních předpisů a politických dokumentů na úrovni EU došlo ke 150% nárůstu počtu odkazů, citací a přímého využití práce nadace (celkem 49).

V roce 2005 byla práce nadace uznána na úrovni EU v několika oblastech:

- Témata, která se promítla do politických dokumentů EU, jež využívaly odborných znalostí a produktů nadace, byly zaměstnanost a pracovní podmínky, restrukturalizace, rovnost pohlaví, sociální dialog a demografické změny. „Tematickým vítězem“ se za rok 2005 stalo Evropské středisko pro sledování změn a zejména Evropský monitor pro restrukturalizaci, jehož viditelnost se významně zvýšila mezi všemi zainteresovanými subjekty.
- Ve sdělení Komise „Restrukturalizace a zaměstnanost“ se výslovně požadovalo, aby nadace a Evropské středisko pro sledování změn vyvinuly nástroje kvantitativní a kvalitativní analýzy a sledování restrukturalizací s cílem vybudovat pevnější základnu pro veřejnou rozpravu o restrukturalizaci a relokaaci.

- Užitečnost údajů a poznatků Evropského monitoru pro restrukturalizaci byla uznána Evropskou radou na neformálním zasedání ministrů o restrukturalizaci pořádaném za lucemburského předsednictví.
- V usnesení Evropského parlamentu „Posílit konkurenceschopnost v Evropě: důsledky průmyslových změn na politiku a úlohu malých a středních podniků“ se žádá, aby Komise zadala skupině odborníků vytvořit zprávu pro Evropskou radu, která by čerpala z odborných znalostí nadace a Evropského střediska pro sledování změn ohledně restrukturalizace a sociálního dialogu.
- Prezentace nadace „Demographic change in a life course perspective“ („Demografické změny z hlediska životního cyklu“) na zasedání Výboru Evropského parlamentu pro zaměstnanost a sociální věci posloužila k tomu, aby někteří poslanci Evropského parlamentu zohlednili doporučení nadace. V důsledku toho byla pozměněna zpráva Evropského parlamentu o Zelené knize Komise o demografických změnách.

Mediální pokrytí

Proaktivní tisková strategie, která se budovala v průběhu pěti let a spočívá v pravidelné komunikaci s novináři v socio-ekonomické oblasti po celé Evropě, zajišťuje, že se práce a výsledky nadace často objevují v evropských médiích. V roce 2005 bylo jako součást práce nadace s tiskem vydáno celkem 37 tiskových zpráv, což vedlo k více než 800 článkům, 10 televizním zprávám a 22 rozhovorům a rozhlasovým zprávám.

Uskutečnilo se zhruba 12 tiskových konferencí a setkání s novináři na různých místech Evropské unie. V průběhu roku vznesli novináři 180 dotazů oproti 460 v roce 2004, což je odrazem reorganizace internetových stránek nadace pro tisk, které nyní poskytují lepší přístup k informacím.

Většina článků, rubrik, rozhovorů a vysílání o práci nadace je výsledkem především vlastní práce nadace s tiskem, ale roste i počet využití odkazů na práci nadace. To je výsledkem neustálého úsilí nadace o to, stát se vedoucím evropským zdrojem poznatků o socio-ekonomickém pokroku.

Nový systém sledování médií, který měří rozsah i typ pokrytí novinových článků, ukazuje, že obraz nadace, její práce a výsledky byly za celý rok představeny přibližně 12 milionům osob. Při několika příležitostech se práce nadace dostala na titulní strany významných deníků, například *Le Monde* ve Francii, *Aamulehti* ve Finsku, *Mladé fronty Dnes* v České republice a *Wirtschaftsblatt* v Rakousku. Práce nadace se také cituje ve stále vyšším počtu úvodníků a sloupků.

Pro zvýšení viditelnosti nadace a její práce v médiích byly důležité zejména tiskové činnosti při návštěvách Rakouska, Maďarska, Španělska, Slovinska, Irska a Švédska.

Externí akce

Zaměstnanci nadace se v roce 2005 zúčastnili 95 externích akcí, včetně 66 případů aktivní účasti jako mluvčí nebo předsedající konferencí. Z těchto akcí přibližně 25 organizovala Evropská komise, Evropský parlament, Rada ministrů a Eurostat, 12 federálních ministerstev a zbytek skupiny sociálních partnerů, nevládní organizace a výzkumné ústavy. Tabulka níže ukazuje rozdělení těchto akcí podle tématu.

Témata externích akcí, jichž se zúčastnili zaměstnanci nadace

Témata	Počet akcí
Všechna témata	12
Průmyslové vztahy a partnerství	21
Sociální soudržnost	26
Zaměstnanost a pracovní podmínky	9
Rovnováha mezi životem a prací	11
Zaměstnanost / průmyslové vztahy v kombinaci	3
Restrukturalizace	13

Akademické citace

Protože se nadace zaměřuje na společenskovední výzkum orientovaný na politiku, velká část její práce vstupuje prostřednictvím odborných časopisů a článků na akademické pole, kde může sehrát svou roli při rozvoji myšlenek a v dalším výzkumu.

Nadace zaznamenává počet citací a počet odborných časopisů, v nichž se citace objevují. Protože nikdy není možné zajistit, aby se dohledaly všechny citace, udává vždy celkové číslo minimální počet citací. Běžnou praxí je zaznamenávat citace po dobu dvou let, protože dochází k časové prodlevě mezi zveřejněním výzkumu a jeho cestou do hlavního proudu externích publikací. Důležité je také vědět, jak často hlavní odborné časopisy výzkumnou práci nadace citují.

Citace v odborných časopisech

Během let 2004 a 2005 byl výzkum nadace citován nejméně v 350 článcích uveřejněných v 220 různých odborných časopisech, jak uvádějí tyto databáze: Scopus, Social Sciences Citation Index, PsycLIT, Econlit, CSA Sociological Abstracts, CSA Worldwide Political Science Abstracts a Emerald Management Reviews.

Práce nadace byla citována ve více než v níže uvedených 14 odborných časopisech. Uvádí se zde pouze časopisy, v nichž byly během dvouletého období 2004–2005 uveřejněny více než čtyři citace práce nadace.

Odborné časopisy, v nichž byla práce nadace citována nejméně čtyřikrát, 2004–2005

Odborný časopis	Počet citací
European Journal of Industrial Relations	12
International Journal of Comparative Labour Law and Industrial Relations	11
Industrial Relations Journal	11
Economic and Industrial Democracy	10
Work, Employment and Society	8
Social Science and Medicine	7
Journal of Occupational and Environmental Medicine	6
British Journal of Industrial Relations	5
Employee Relations	5
European Journal of Work and Organizational Psychology	5
Foresight	5
Journal of Occupational Health Psychology	5
International Journal of Human Resource Management	4
International Journal of Occupational and Environmental Health	4

Hlavní akademická pole

Dalším způsobem měření dopadu nadace v akademické sféře je měření prostřednictvím ukazatelů dopadu ISI Impact Factors, které jsou tvořeny 54 různými společenskovědními kategoriemi. Citace v těchto kategoriích ukazují šířku, hloubku a kvalitu odborných časopisů, v nichž byla práce nadace citována. Ukazatele ISI za rok 2004, které byly zveřejněny v létě 2005, uvádí, že výzkum nadace byl citován ve 24 z 54 kategorií.

Nejčastěji se citace objevily v předních odborných časopisech v těchto čtyřech kategoriích: průmyslové vztahy a zaměstnanost; veřejné zdraví, zdraví životního prostředí, ochrana zdraví při práci; aplikovaná psychologie a sociologie.

Klíčové události v roce 2005

Životní podmínky

Work–life balance: the strategic perspective (Rovnováha mezi životem a prací: strategický pohled)

8. března, Kodaň, Dánsko

Zorganizovalo Centre for work–life balance (CBAF, Středisko pro vyváženost pracovního a osobního života)

Mluvčí: Henrik Litske.

Confronting demographic change: a new solidarity between generations (Nová mezigenerační solidarita jako odpověď na demografické změny)

11.–12. července, Brusel, Belgie

Evropská komise

Zpravodaj: Hubert Krieger.

European Parliament Intergroup on ageing (Skupina Evropského parlamentu pro stárnutí)

20. září, Brusel, Belgie

Mluvčí: Gerlinde Ziniel.

European Federation of Older Persons: 18th international congress (18. mezinárodní sjezd Evropské federace seniorů, EURAG)

30. září – 1. října, Lublaň, Slovinsko

Zorganizoval EURAG

Předseda skupiny workshopu: Robert Anderson.

Průmyslové vztahy

Social dialogue and industrial change (Sociální dialog a průmyslové změny)

24. února, Brusel, Belgie

Workshop Evropského hospodářského a sociálního výboru – Poradní komise pro průmyslové změny

Mluvčí: Isabella Biletta.

Prevention and resolution of conflicts (Předcházení konfliktům a jejich řešení)

22.–23. dubna, Sofie, Bulharsko

Konference ETUC

Mluvčí: Timo Kauppinen.

European social dialogue seminar on undeclared work (Seminář evropského sociálního dialogu o nenahlášené práci)

19. září, Brusel, Belgie

Společný seminář ETUC a UNICE

Mluvčí: Isabella Biletta.

Employee involvement in a globalising world (Zapojení zaměstnanců v globalizovaném světě)

14.–15. října, Frankfurt, Německo

Mezinárodní sympozium

Mluvčí: Stavroula Demetriades.

Social dialogue: different voices, common vision (Sociální dialog: různé hlasy, společná vize)

17. listopadu, Londýn, Spojené království

Ministerstvo obchodu a průmyslu Spojeného království

Konference se uskutečnila jako součást předsednictví EU Spojeného království.

Mluvčí: Timo Kauppinen.

Industrial relations in the EU, Japan and USA (Průmyslové vztahy v EU, Japonsku a USA)

24.–25. listopadu, Londýn, Spojené království

Workshop Evropské observatoře pro vývoj průmyslových vztahů

Mluvčí: Isabella Biletta, David Foden, Stavroula Demetriades.

Pracovní podmínky

Společný seminář Evropské hospodářské komise, Mezinárodní organizace práce a Eurostatu o kvalitě práce

11.–13. května, Ženeva, Švýcarsko

EHK, MOP, Eurostat

Mluvčí: Greet Vermeulen.

Review on harassment/violence at the workplace (Obtěžování či násilí na pracovišti)

12. května, Brusel, Belgie

Společný seminář sociálních partnerů EU o násilí a obtěžování na pracovišti

Mluvčí: John Hurley.

Training and employability (Odborná příprava a zaměstnatelnost)

21.–22. června, Lucemburk, Lucembursko

Společný seminář Evropské observatoře pracovních podmínek a lucemburského předsednictví EU

Mluvčí: Willy Buschak, Jean-Michel Miller, Bernard Housset, John Hurley a Greet Vermeulen.

1st international European Survey Research Association conference (1. mezinárodní konference ESRA)

18.–22. července, Barcelona, Španělsko

European Survey Research Association

Mluvčí: Enrique Fernández.

High performance workplaces: because people mean business (Vysoce výkonná pracoviště: protože obchod jsou lidé)

15. září, Londýn, Spojené království

Ministerstvo obchodu a průmyslu Spojeného království

Mluvčí: Enrique Fernández.

Successes, paradoxes and shortcomings: experiences with recent HRM-reform in the public services (Úspěchy, paradoxy a nedostatky: zkušenost s nedávným řízením lidských zdrojů – reforma veřejných služeb)

26.–27. září, Maastricht, Nizozemsko

Seminář Evropského institutu veřejné správy

Mluvčí: Jean-Michel Miller.

Evropské středisko pro sledování změn

The internationalisation of employment: a challenge for a fair globalisation (Internacionalizace zaměstnanosti: úkol pro spravedlivou globalizaci)

11.–12. dubna, Annecy, Francie

MOP a francouzské ministerstvo práce, zaměstnanosti a sociální soudržnosti

Mluvčí: Barbara Gerstenberger.

Plenary meeting of the sectoral social dialogue committee of the fishing industry (Plenární zasedání výboru pro odvětvový sociální dialog rybolovného průmyslu)

14. října, Brusel, Belgie

Mluvčí: Torsten Mueller.

1st international conference of MIRE (Managing Innovative Restructuring in Europe) (1. mezinárodní konference MIRE (řízení inovativní restrukturalizace v Evropě))

7.–8. prosince, Paříž, Francie

MIRE

Mluvčí: Donald Storrie.

Employment in a time of change – technology, location and environment (Zaměstnanost v době změn – technologie, umístění a životní prostředí)

7.–8. prosince, Brusel, Belgie

Skupina socialistů Evropského parlamentu

Mluvčí: Barbara Gerstenberger.

Obecné

Unity beyond differences: the need for an integrated labour inspection system (Jednotnost nad rozdíly: potřeba integrovaného systému inspekce práce)

9.–11. března, Mondorf-les-Bains, Lucembursko

MOP, lucemburské předsednictví EU

Mluvčí: Willy Buschak.

New perspectives of social policy (Nové perspektivy sociální politiky)

8. dubna, Baden, Rakousko

Austrian Federal Chamber of Labour (Rakouská federální komora práce)

Mluvčí: Willy Buschak (hlavní proslov).

What's new in the EU?: European information 2005 (Co je v EU nového? Evropské informace v roce 2005)

14.–15. dubna, Londýn, Spojené království

European Information Association (Evropské sdružení pro informace) (14. každoroční konference)

Mluvčí: Elisabeth Lagerlöf.

Evropská nadace pro zlepšení životních a pracovních podmínek

Výroční zpráva za rok 2005

2006 – 27 – 21 x 29,7 cm